

Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

Árbevirolaš duoji bajásdoallan ja
ealáiskahttin

15 oahppočuoggá, duodjefágalaš vuodđooahppu

1. OAHPOOVTTADAGA NAMMA

Sámegiella: Árbevirolaš duoji bajásdoallan ja ealáskahttin

Dárogiella: Tradisjonell duodji og dens kontinuitet og revitalisering

Eaŋgalasgiella: Traditional Duodji, Continuity and Revitalization

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

- OAHPOOVTTADAGA KODA: DUO 104
- VIIDODAT: 15 oahppočuoggá
- OAHPU LÁGIDEAPMI: Sámi allaskuvllas ja neahta bokte

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppu lea duoji bachelorprográmma geatnegahttojuvvon duodjefágalaš vuodđooahppu. Dat sáhttá leat maiddái doarjjafágán dahje válljenfágán eará bachelorprográmmain dahje eará oahpuin dan guoski sisabeassangáibádusaid- ja progrešuvdnahuksehusa eavttuiguin.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Obbalaš lohkangelbbolašvuohta dahje reálagelbbolašvuohta. Sámegiela gáibádusa sáhttá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Sámegiella 1. dahje 2.giellan joatkkaskuvllas, Suoma bealde logahaga eatnigielladutkkus dahje guhkes amasgielladutkkus ja Ruota bealde Modersmål A, B ja C dahje dušše A ja B. Sámegielagáibádusa sáhttá maid deavdit davvisámegiela, SAAL oahpuin, lohkanbadjeoahpuin 30 oč dahje vástideddjiiin, dahje ceavzit sámegiela geahčaleami, man Sámi allaskuvla lágida.

Duojis ohcci gii ii leat duoji bachelorprográmmas galgá duodžaštit duodje- dahje dáidda- ja hábmenfágalaš gelbbolašvuoda, mii sáhttá leat fágabreava duojis, duodjeoahput duodjeskuvllas dahje eará vástideaddji duodjeoahppu. Ohcciin geain lea duddjhónhárjáneapmi, galget duodžaštussan buktit sisa 4-5 iešguđetlágan duoji.

5. OAHPAHUSGIELLA

Dábálaččat davvisámegiella, sáhttá leat maid skandinávalaš giella.

6. SISDOALLU

Oahpus vuojulduvvat dasa, mo plánet, duddjot ja gaskkustit duoji. Oahppu fállá praktikhkalaš ja teorehtalaš dieđu, mainna studeanta čiekjuda ja viiddida iežas duodječeħppodaga ja áddejumi. Oahpus ávkkástallat čuolmmaidčoavdinmetodaiguin, mat fállét studentii reaidduid plánemii, hábmemii ja duddjomii. Oahpus čiekjuda duodjeárbevirrui ja dan bajásdoallamii ja ealáskahttimii.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Diedut ja gálggat:

Oahpu maŋŋá kandidáhtta

- dovdá čuolmmačoavdinmetodaid
- máhttá árvvoštallat ja ákkastallat bargovugiid ja ávnnasválljemiid
- máhttá ságastallat teorehtalaččat gažaldagain, mat gusket duodjeárbevieruid bajásdoallama ja ealáskahttima
- dovdá duoji mearkkašumi kultuvrralaš suvdilisvuodas
- máhttá ovdanbuktit iežas duodjeahtanuššama dujiid ja loggagirjji/portofolio dahje eará gaskkustanvuogi bokte
- máhttá plánet ja duddjot árbevirolaš dujiid

Gealbbut:

Oahpu maŋŋá kandidáhtta

- dovdá relevánta fágalaš čuolmmaid
- máhttá plánet ja čadahit bargguid ja prošeavttaid
- máhttá ságastallat fágabirrasis, ja nu leat mielde ovddideamen buriid fágalaš čovdosiid
- máhttá gaskkustit fágalaš čuolmmaid ja bohtosiid sihke čálalaččat, njálmálaččat ja eará relevánta ovdanbuktinvugiiguin
- máhttá geavahit digitála ovdanbuktin reaidduid oassin iežas ovdanbuktimis

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Duddjonbargobájít, logaldallamat, joavkobarggut, hárjehusat, oahppanportofolio, bagadallamat ja seminárat.

Oahpus lea bealli lágiduvvon oassi (duddjon, logaldallamat, bagadallamat, bargobájít, seminárat, jna.) ja bealli iešheanálaš bargan (duddjon, lohkan, bargobihtáid čoavdin, reflekerema čállin jna.).

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Studeanta galgá leat oassálastán unnimustá 75 % lágiduvvon oahpus. Studeanta galgá ráhkadir oahppanportofolio oahpu áigge. Studeanta galgá čadahan 2 duddjonbarggu bargobihtáid vuodul. Barggut galget leat dohkkehuvvon ja studeanta galgá leat oasálastán čajáhusas ovdalgo beassá eksámenii. Oahppokoordináhtor mearrida, beasságo studeanta eksámenii.

10. EKSÁMEN

Árvvoštallan lea guovtti oasis:

1. Oahppanportofolio árvvoštallan. Deaddu lea 80 % loahpalaš árvosánis.
2. Njálmmálaš eksámen čajáhusa oktavuođas. Deaddu lea 20 % loahpalaš árvosánis.

Árvosánit addojuvvojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Ii leat.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodat/geatnegasvuodat studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Lohkanmearri lea sullii 200 siiddu, mas leat mearriduvvon vuodđoteavsttat ja fágaoahpaheaddji árvalusat.

Gutterm, Gunvor: Duodji, árbediehtu ja oapmi. John Trygve Solbakk (doaim.): Árbevirolaš máhttu ja dahkkivuoigatvuhta, S 61-95. (13. siiddu)

Idivuoma, Inga Elisa Páve 2017: Leavdnjauona identitehta duddjon. Mearrasámi gávtti ealáksahtima guorahallan. Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla. S. 15, 26–27 3s

Nugraha, Adhi (2012). Transforming Tradition. A Method for Maintaining Tradition in a Craft and Design Context. Helsinki: Aalto University. (40-64, 99-125; 50 s).

Somby, Seija Risten (2003). Beaiveniedda duodji – Duodjeárbevieru kultuvrralaš mearkkašumit ja enkulturašuvdna golmma sohkabuolvva áigge Gáregasnjárgga ja Kárášjoga guovllus 1900-logus. Pro gradu-tutkielma. Oulu universitehta. (42-46; 5 s)

Thorpe, Ann 2000: Design för hållbar utveckling: ekologi, ekonomi, kultur. Stockholm: Raster. S. 6–71 (65 s).

Vars, Laila Susanne 2008: Manin galggašii ja mainna lágiin sahtašii gáhettet sámiid árbevirolaš máhtu? - John Trygve Solbakk (doaim.): Árbevirolaš máhttu ja dahkkivuoigatvuhta. S. 123-167 (20 s)